

**Oświadczenie złożone
przez senatora Antoniego Szymańskiego
na 47. posiedzeniu Senatu
w dniu 28 września 2017 r.**

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

Szanowna Pani Minister!

W związku z trwającymi pracami legislacyjnymi nad projektem ustawy zmieniającej ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych, zakładającym wydłużenie do 36 miesięcy okresu preferencyjnego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne dla nowych przedsiębiorców, chciałbym podjąć następujące kwestie.

Projektowana zmiana jest niewątpliwie potrzebna i oczekiwana przez wiele osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą. Jak wynika z uzasadnienia, „podstawowym celem projektu ustawy jest ułatwienie prowadzenia działalności pozarolniczej w pierwszych latach od jej rozpoczęcia, wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i pobudzenie aktywności zawodowej poprzez wydłużenie okresu preferencyjnego opłacania składek i obniżenie w związku z powyższym kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców. Zaletą rozwiązania jest oddziaływanie w sposób jednakowy na wszystkie osoby rozpoczynające pozarolniczą działalność, bez jakiegokolwiek różnicowania”.

W tym miejscu chciałbym jednak zasygnalizować kwestie dotyczące obecnego różnicowania na gruncie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osób podejmujących działalność gospodarczą, tak co do formy prowadzenia tej działalności, jak i co do jej zakresu i warunków, którego projektowana ustawa nie eliminuje.

Z preferencyjnego okresu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne nie mogą skorzystać osoby nieprowadzące wcześniej działalności gospodarczej, a rozpoczynające działalność jako wspólnicy spółek osobowych (jawnych, partnerskich, komandytowych) czy jako wspólnicy jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, a także twórcy czy artyści. Również osoby, które zamierzają rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, a chciałyby w jej ramach wykonywać także czynności na rzecz byłego pracodawcy, dla którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej, pozbawione są możliwości skorzystania z preferencji w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne.

Rozwiązanie takie niewątpliwie działa hamująco na rozwój przedsiębiorczości, jako że wiele osób, obawiając się ryzyka związanego z utrzymaniem płynności finansowej, w tym wysokich kosztów prowadzenia działalności i trudności z pozyskaniem klientów w pierwszych latach działalności gospodarczej, nie decyduje się na jej rozpoczęcie. Z rozmów, które odbyłem z tzw. młodymi przedsiębiorcami czy osobami planującymi rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, wynika, iż inicjatywa i wola prowadzenia własnej działalności gospodarczej jest w Polsce duża. Wspomniane osoby wyrażają jednak liczne obawy i borykają się z wieloma trudnościami i ograniczeniami, w szczególności nadmierną biurokratyzacją, wysokimi kosztami prowadzonej działalności, w tym kosztami fiskalnymi, i brakiem skutecznej pomocy ze strony państwa w postaci preferencji, ulg czy zwolnień w początkowej fazie działalności gospodarczej. Czynnikiem ograniczającym przedsiębiorczość jest m.in. obawa, czy w pierwszych latach działalności uda się uzyskać przychód umożliwiający utrzymanie rodziny i terminowe regulowanie zobowiązań publiczno-prawnych, w tym wysokich składek na ubezpieczenie społeczne. Możliwość współpracy biznesowej z byłym pracodawcą jest dla młodych przedsiębiorców korzystnym rozwiązaniem, dającym im swego rodzaju poczucie minimalnej stabilizacji na starcie, i nie powinno być sankcjonowane pozbawieniem możliwości skorzystania z preferencyjnego ubezpieczenia. Podobnie jeśli chodzi o prowadzenie działalności gospodarczej w formie spółki. Tu należałoby podkreślić, że istnieje szereg wolnych zawodów, które osoby rozpoczynające działalność gospodarczą mogą i chcą wykonywać właśnie w formie spółki partnerskiej.

Niewątpliwie koszty rozpoczęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej i jej ryzyko ekonomiczne są znaczne, a współpraca z byłym pracodawcą czy prowadzenie działalności gospodarczej w formie spółki nie jest dla osoby rozpoczynającej działalność gospodarczą taką wymierną korzyścią, jaka eliminowałaby potrzebę uzyskania wsparcia ze strony państwa. Rozwój i wzrost liczebności przedsiębiorstw dają pozytywne efekty w skali gospodarki całego kraju, dlatego też istotne jest stwarzanie przez państwo optymalnych warunków do ich powstawania i rozwoju.

Mając na uwadze prowadzone prace nad projektem ustawy i jego uzasadnienie z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości i swobody działalności gospodarczej, zwracam się o przeanalizowanie zasygnalizowanych problemów i podjęcie odpowiednich rozwiązań w toku prac legislacyjnych prowadzonych nad przedmiotową ustawą.

Antoni Szymański